Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 70 (7400) | АЎТОРАК, 4 ЖНІЎНЯ | 1942 г.

ПРАЧЫТАЎ—ПЕРАДАЙ ДРУГОМУ.

СЛАЎНЫЯ БЕЛАРУСКІЯ ПАРТЫЗАНЫ!

ВЫШЭЙ СЦЯГ БАРАЦЬБЫ! ПОМСТА, БЯЗЛІТАСНАЯ ПОМСТА НЯМЕЦКІМ ЗВЯРАМ! БІЦЕ ІХ НЯЩАДНА! ЗНІШЧАЙЦЕ НЯМЕЦКІЯ БАЗЫ І СКЛАДЫ, ПУСКАЙЦЕ ПАД АДКОС ПАЯЗДЫ!

ПАДВОЙЦЕ, ПАТРОЙЦЕ СВАЕ ЎДАРЫ ПА НЯМЕЦКІХ АКУПАНТАХ!

ПАРТЫЗАН! БУДЗЬ СТОЙКІМ І ТЫ ПЕРАМОЖАШ!

ПАКУЛЬ Б'ЕЦЦА СЭРЦА, ПАКУЛЬ БАЧАЦЬ ВОЧЫ,—БІ НЕМЦА ЖОРСТКА, БІ БЯЗЛІТАСНА!

ГЕРАІЗМ І МУЖНАСЦЬ БЕЛАРУСКІХ ПАРТЫЗАН

Верныя слаўным традыцыям свайго народа, беларускія партызаны ў баях з нямецкімі акупантамі праяўляюць цуды гераізма. Вытокі іх мужнасці, бясстрашнасці і смеласці ў баю ідуць сваімі карэннямі ў далёкае мінулае. Беларусы разам з рускімі і ўкраінцамі не раз адстайвалі сваю незалежнасць і змаганні з чужаземцамі - прышэльцамі. Не раз яны білі захопнікаў. Білі, б'юць і біць будуць, бо любяць сваю зямлю, любяць сваю мову, хочуць людзьмі звацца і жыць свабодна і шчасліва.

З нямецкімі акупантамі, як і ў мінулым, беларусы вядуць вайну жорсткую, вайну не на жыццё, а на смерць. Народ наш не будзе рабом у нямецкіх баронаў і князёў, ён адстаіць сваю свабоду, радзіму, незалежнасць. Гітлераўцы хочуць нас не толькі заняволіць, але і знішчыць. Немцы хочуць прытаптаць усё, што звязана з Беларуссю як Совецкай Социялістычнай Рэспублікай.

З кожным днём нарастае полымя народнай партызанскай вайны на Беларусі. З кожным днём радзеюць рады акупантаў, а наша воля да перамогі, да вызвалення расце і ўзмацняецца. Чырвоная Армія на фронце, партызаны ў тылу, у жорсткіх і цяжкіх баях, здабываюць перамогу. У нас няма і быць не можа сумнення ў тым, што мы пераможам.

Воля наша, мужнасць наша, гераізм і адвага наша—непераможны. Ніякім чорным, бандыцкім, захопніцкім сілам іх не зламаць. Пройдуць вякі, стагоддзі, а слава аб мужнасці і гераізме нашых партызан не памеркне. Партызаны Героі Совецкага Саюза Бумажкоў і Паўлоўскі першымі ўдарылі па нямецкіх танках, і 18 тупарылых фашысцкіх сталёвых звяроў ляглі на нашай зямлі. Герой Совецкага Саюза партызан Міхаіл Сільніцкі адзін вёў няроўны бой з нямецкім атрадам і не адступіў. Юны партызан Толя Кірылаў не адступіў перад 60 адборнымі галаварэзамі, а вёў з імі бой да апошняга патрона. Партызан Андрэй Воранаў адзін супроць 19 акупантаў устаяў і не здаўся.

Гераізм і мужнасць—масавая з'ява ў дзейнасці беларускіх патрыётаў-партызан. Кожны, хто пазнаў радасць свабоднага жыцця,—не адступіць. Кожны, хто любіць жыццё,—не адступіць, той, хто хоча жыць,—заб'е немца.

Партызан, будзь мужным, будзь стойкім,—і ты пераможаш! Каб паспяхова граміць нямецкіх акупантаў, іх жывую сілу і тэхніку, іх базы і склады—трэба няўхільна вучыцца перамагаць, нястомна авалодваць баявой зброяй, раўняцца на мужных і храбрых.

Совецкі народ запомніць і ніколі не забудзе імён герояў Айчыннай вайны, якія, пагарджаючы смерцю, мужна і адважна глядзелі ў вочы небяспецы і дабіваліся перамогі.

Наступіць радасны дзень вызвалення. Наша зямля будзе ачышчана ад нямецка-фашысцкай пагані. Пройдуць годы. Зноў зацвітуць сады на Беларусі, закрасуюць гарады. Дні нямецкай няволі адыйдуць у нябыт. Навечна пракляне народ гітлераўцаў, пакрые іх ганьбой і зняважыць. Імёны-ж мужных совецкіх патрыётаў, якія змагаліся за волю, за радзіму, будуць гарэць яркімі праменнямі ў вялікай славе беларускага народа.

Слава вашай мужнасці, гераізму, подвігам вашым, слаўныя сыны народа — беларускія партызаны!

ПАРТЫЗАНСКІ РУХ У РАЁНЕ С.

Шырока разгорнут партызанскі рух у раёне С.

Актыўнасць барацьбы набывае ўсё большую сілу. У першай палове ліпеня партызаны зрабілі напад на нямецкі гарнізон у пасёлку С. Разграмілі памяшканне камендатуры, забілі нямецкага каменданта і некалькі салдат.

Партызан Андрэй Н. супроцьтанкавымі гранатамі закідаў будынак, дзе начавалі нямецкія салдаты. Больш 30 гітлераўцаў засталося спаць непрабудным сном.

Смела і адважна дзейнічаў у баю палітрук партызанскага ўзвода Рыгор С.

Другія партызаны падпалілі гараж і нафтасклад. У агні загінула 4 аўтамашыны і больш 2 тон бензіну.

Партызан УСЕВАЛОД А.

СПЫНЕН ЧЫГУНАЧНЫ РУХ

Полацкія партызаны з атрада тав. Г. разабралі ў некалькіх месцах чыгуначнае палатно паміж станцыямі П. і Н.

Немцы неаднаразова спрабавалі адрамантаваць дарогу, аднак з гэтага нічога не выйшла.

Партызаны сустракаюць гітлераўцаў такім агнём, ад якога яны не ў сілах устаяць, і паспешна адкатваюцца назад.

Чыгунка не працуе ўжо больш трох тыдняў.

Партызан **Васіль К.**

ПАРТЫЗАНСКІ ДЗЕНЬ

Тры групы партызан на чале з тт. Ш., Д. і Р. за адзін дзень ліпеня ўзарвалі 2 шасейных і адзін чыгуначны масты, разбурылі ў двух месцах чыгуначнае палатно, знішчылі тэлефонную сувязь нямецкага гарнізона з горадам Г.

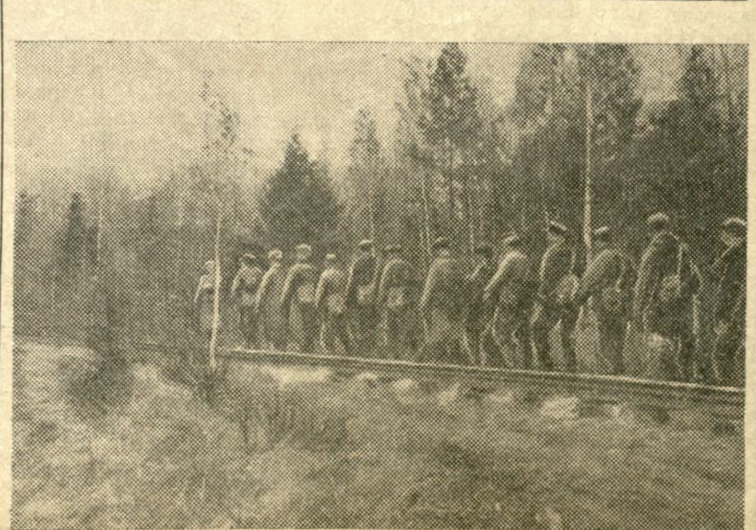
Н-СКІ РАЁН БЕЛАРУСІ. **(Наш кар.).**

МЕДСЯСТРА-БАЕЦ

Разам з другімі партызанамі ішла ў атаку медсястра-комсамолка Ганна П. Адважная патрыётка пасылала адзін за другім свінцовыя пачастункі ў варожае логава.

У самы разгар боя двух партызан Паўла Д. і Андрэя С. раніла, і Ганна адразу-ж, падпоўшы да іх, вынесла раненых з поля боя з усёй іх зброяй, а потым зноў узяла вінтоўку і білася, пакуль не скончыўся бой.

Палітрук партызанскага атрада Дзямід А.

Група партызан накіроўваецца на выкананне баявога задання.

МОЦНА Б'ЮЦЬ АКУПАНТАЎ

Паступаюць весткі аб выдатных справах беларускіх партызан у раёне К.

Н-скі партызанскі атрад вось ужо другі год вядзе барацьбу супроць нямецкіх акупантаў. Насельніцтва раёна ўзялося за зброю. Раён ачышчан ад ненавісных акупантаў. З сакавіка месяца тут зноў аднаўлена совецкая ўлада.

Жыве беларускі народ! Самааддана адстайвае ён завяваную ў баях, народнай крывёю палітую родную совецкую зямлю.

Фашысцкія разбойнікі заварушыліся. Пачаліся бесперапынныя праследванні. Але дарма! Бязлітасна расправляюцца партызаны з ненавіснымі акупантамі і подлымі здраднікамі, пайшоўшымі на службу да немцаў. Іх знішчаюць, як шалёных сабак.

Гітлераўскія нягоднікі спустошылі і спалілі 18 вёсак, закатавалі і расстралялі больш 2.000 чалавек. Акупанты адабралі ў сялян усю маёмасць, жывёлу, птушку і адправілі ў Германію. Зверствы нямецкіх бандытаў выклікалі ў насельніцтва палкую нянавісць і прагу да помсты. З новай сілай мацнее партызанскі рух. Пад кіраўніцтвам партызан у кожнай вёсцы створана група самаабароны.

Стойка і мужна, да апошняга дыхання змагаюцца партызаны з раз'юшаным ворагам. У палон не здавацца!—такі закон партызан. Усім вядома, як абыходзяцца немцы з палоннымі чырвонаармейцамі. Яны іх мораць голадам, збіваюць да няпрытомнасці, а слабых запіраюць у хлявы і спальваюць. Так было ў Бабруйску, у Мінску, у Магілёве.

З кожным днём удары партызан па нямецкіх захопніках становяцца ўсё больш адчувальнымі. За апошнія чатыры месяцы партызаны адбілі сем паходаў фашысцкай агалцелай зграі. Толькі за першую дэкаду ліпеня партызаны раёна К. знішчылі каля 500 нямецкіх салдат і афіцэраў, у тым ліку аднаго генерала.

Партызаны ўзмацняюць свае ўдары па акупантах. Яны будуць бязлітасна знішчаць гітлераўцаў да тых пор, пакуль родная Беларусь і ўся совецкая зямля, папаўшая пад ярмо акупантаў, не будзе ачышчана ад фашысцкай пагані.

М. Зярніцкі,
батальённы камісар.

ЗАХОДНІ ФРОНТ **(Наш кар.).**

ПАРТЫЗАНЫ ЗНІШЧЫЛІ КАРНЫ АТРАД

Карны атрад прыехаў з Лепеля. Немцам быў загад: разграміць партызанскі атрад, які дзейнічае ў лесе. Але ў лес гітлераўская банда пабаялася ткнуцца. Сагнаўшы з усяе вёскі старыкоў, жанчын і дзяцей, каты выстраілі іх шарэнгамі перад машынамі, а самі з-за іх спін адкрылі агонь па лесе з вінтовак, кулямётаў і мінамётаў.

Каб выратаваць нявінных людзей, партызаны не далі аб сабе знаць і перабраліся ў іншае месца.

Шмат выпусцілі акупанты снарадаў, мін і куль па пустым лесе, і ўсё дарэмна. Расчараваныя няўдачай, яны надавалі па мордах паліцэйскаму Іванковічу і бургомістру Ляшкевічу «за ўвядзенне ў зман нямецкага камандавання» і паехалі назад у Лепель.

І вось зусім нечакана атрад наткнуўся на завесу моцнага кулямётна-ружэйнага агню. Выбухі гранат аглушылі фрыцаў. У паветра адразу ўзляцелі 2 машыны з гітлераўцамі. Гэта партызанскі атрад, пакінуўшы лес, зрабіў засаду на бальшаку. Гітлераўцы не паспелі нават зняць вінтовак, яны кінуліся ўцякаць.

Другая партызанская засада, якая размясцілася ад першай праз некалькі кілометраў, каля вёскі У. давяршыла справу. У гарачай схватцы партызаны перабілі ўвесь карны атрад.

Н-СКІ РАЁН БЕЛАРУСІ. **(Наш кар.).**

НЯМЕЦКІЯ АКУПАНТЫ БУДУЦЬ РАЗГРОМЛЕНЫ!

На фронтах Айчыннай вайны

У раёне Варонежа затрымана прасоўванне ворага і праходзяць асобныя сутычкі з нямецка-фашысцкімі войскамі. Адна наша часць, якая дзейнічае на заходнім беразе Дона, была атакавана венгерскай брыгадай. Завязаўся жорсткі бой. Праціўнік тры разы пераходзіў у атаку, але, панёсшы вялікія страты, вымушан быў адступіць. На другім участку байцы Н-скай часці адбілі дзве атакі праціўніка і знішчылі звыш батальёна гітлераўцаў. Немцам у раёне Варонежа наносяцца моцныя ўдары, знішчаецца іх тэхніка і жывая сіла. Вораг імкнецца вярнуць страчаныя пазіцыі, але беспаспяхова.

* * *

У раёне Цымлянскай нашы войскі вядуць бai супроць групіроўкі нямецка-фашысцкіх войск, якая пераправілася на паўднёвы бераг Дона. На адным з участкаў пяхота праціўніка спрабавала атакаваць нашы пазіцыі. Атака гітлераўцаў адбіта. У выніку боя немцы страцілі 6 танкаў і больш 300 салдат і афіцэраў.

* * *

У раёне Кушчэўскай адбіта некалькі атак варожых танкаў і пяхоты. Немцы страцілі 8 танкаў, 11 гармат, 23 кулямёты, 17 аўтамашын і да 700 салдат і афіцэраў. Часць данскіх казакаў зрабіла нечаканы налёт на нямецкую калону і знішчыла каля 300 гітлераўцаў.

* * *

У раёне Клецкай нашы войскі адбіваюць атакі немцаў і контрударамі наносяць ім вялікія страты ў людзях і тэхніцы. Н-ская танкавая часць адкінула прасунуўшыяся наперад танкі і пяхоту праціўніка і знішчыла 7 нямецкіх танкаў, 16 проціватанкавых гармат і не менш 400 гітлераўцаў. Паўднёвей Клецкай нашы байцы знішчылі прабраўшыйся ў глыбіню атрад праціўніка. Немцы страцілі забітымі і раненымі звыш 900 салдат і афіцэраў. На полі боя засталося 8 падбітых і 11 спаленых танкаў праціўніка.

* * *

За мінулы тыдзень з 26 ліпеня па 1 жніўня ўключна ў паветраных баях, на аэрадромах і агнём зенітнай артылерыі знішчана 286 нямецкіх самалётаў. Нашы страты—201 самалёт.

ЗАХОДНІ ФРОНТ. Снайперы прасоўваюцца на баявыя пазіцыі.

Адам РУСАК

МАЦІ БЯЗДОМНАЯ

Не дажджамі асеннімі,
Не расою абмытае,
А крывёю і слёзамі
Наша поле аблітае.
Плача маці бяздомная
Па дарогах блукаючы,
Ды з жабрацкаю торбаю
Дзяцей родных шукаючы.
Ідзе маці бяздомная
Шляхам цёмнаю ночкаю,
Ды прыпала галосячы
Над замучанай дочкаю.
«Ці на тое радзіла вас,
Ці на тое старалася,
Каб над целам смяротным я
Ды слязамі ўмывалася.
Дзе вы дзеці любімыя?
Дзе сыны мае родныя?
Няхай славаю сцелюцца
Вам дарогі паходныя.
Прыляціце вы, сокалы,
Прыляціце, магутныя,
І адпомсціце ворагу
За ўсе здзекі пакутныя».
Ля ракі у сасонніку
За лясною нізінаю,
Дзе нагнуўся постаццю
Ясень над хваінаю,
Дзяўчыне-разведчыку
Дарогу паказвала,
На руцэ прастрэленай
Рану перавязвала.

ЛІБРЭТА НОВАЙ ОПЕРЫ

Нядаўна мною закончана работа над лібрэта народнай камічнай оперы «Несцерка». У цэнтры сцэнічных падзей лібрэта—вобраз вясёлага Несцеркі. Гэта—герой сатырычных казак і народных апавяданняў, вясёлы жартаўнік, які шчыра дапамагае людзям, ніколі не губляе мужнасці і знаходлівасці, бачыць выхад з самых складаных абставін, не баіцца перашкод і заўсёды выходзіць пераможцам. У гэтым вобразе мне хацелася ўвасобіць жыццёвую мудрасць і той непахісны аптымізм беларускага народа, які не пакідаў яго нават у самыя цяжкія і суровыя часы гістарычных выпрабаванняў.

Развіццё сюжэта ідзе ў лібрэта па двух лініях—па лініі народна-сатырычнай, камедыйнай і лініі лірычнай. Народна-сатырычная лінія прадстаўлена змаганнем Несцеркі супроць ворагаў. Народны лірызм увасоблен у сцэнах каханнем Юрася і Насці. У оперы будуць шырока прадстаўлены беларуска-народныя спевы, танцы, карагоды.

Музыку оперы піша заслужаны артыст БССР кампазітар І. І. Любан

Віт. ВОЛЬСКІ.

Нямецкі палон горш за смерць

(Пісьмо ўцёкшага з нямецкага палону)

Я гэта бачыў сваімі вачыма. Я гэта перанёс, перацярпеў, перажыў. Я хачу, каб усе ведалі аб нячувана-жудасных здзеках гітлераўскіх людаедаў над совецкімі людзьмі.

Захапіўшы ў палон, фашысты загналі нас у загарожу з калючага дроту каля адной школы ў г. Невелі і тры дні марылі голадам, трымаючы нас у летнюю гарачыню без вады. Толькі з чацвертага дня пачалі выдаваць на дзень па шклянцы ячменю, кукурузы, або проса.

Да загарожы часам падкрадалася насельніцтва, якое старалася перакінуць праз дрот нам што-небудзь з прадуктаў. Гітлераўцы стралялі ў кожнага з нас, хто асмеліўся наблізіцца да дроту, каб падняць сырую бульбу, бурак, або моркавіну, а насельніцтва білі прыкладамі.

Па дарозе з Невеля ў Полацк я бачыў, як гітлераўцы стралялі ў жанчын, якія хацелі перадаць раненым чырвонаармейцам хлеб і малако.

З полацкага лагера нас пагналі па маршруту: Баравуха—Дзісна — Лужкі — Глыбокае—Докшыцы. Мы ішлі босыя, галодныя, без вады пад гарачым летнім сонцам, па разбуранай роднай зямлі. Адзін раз у дзень кармілі вадзіцай, якую звалі «баланда». У Дзісне нам далі крыху супу з сабачым мясам. Стомленыя і знясіленыя голадам, смагай і пабоямі, людзі адставалі ў паходзе,—іх расстрэльвалі. Калі хто выходзіў з калоны, каб зачарпнуць з прыдарожнага рову або лужыцы гнілой вады, ці сарваць колас, той таксама заставаўся там забітым фашысцкай куляй.

У Докшыцах наш лагер знаходзіўся пад адкрытым небам. Нам давалі адзін раз у дзень крыху «баланды», вады не давалі. Мы знемагалі ад смагі. І калі ішоў дождж—усе палонныя задзіралі ўгару галовы і сасмаглымі губамі лавілі кроплі вады.

Потым нас адправілі назад у Полацк. Тут людзі сотнямі ўміралі штодзень.

Часамі замест «баланды» нас кармілі грэчкай.

Зімою нас таксама трымалі пад адкрытым небам. Кожны дзень забівалі дзесяткі людзей без усякай прычыны.

Дзікія вылюдкі голадам і мукамі даводзілі людзей да вар'яцтва.

Ніякае пяро не апіша ўсёй глыбіні здзекаў і мук, што пераносяць нашы людзі ў нямецкім палоне.

Але хай ведаюць каты, што ў дзень расплаты, які надыходзіць з усёй сваёй суровасцю, помста наша будзе бязлітаснай і лютай!

Урач І. К. МАРОЗ.

НЕМЦЫ ПАЛЯЦЬ ПАСЕВЫ

Галоднаю смерцю акупанты хочуць замучыць насельніцтва Беларусі. У многіх вёсках яны знішчаюць азімыя і яравыя пасевы. У вёсцы Трыгубцы рослае жыта падчыстую скошана салдатамі, а пшаніца і ячмень стравлены коньмі.

У вёсцы Грабяніца каля сотні га багатай ярыны нямецкія салдаты спалілі сухою саломаю. У вёсцы Лушчыха на плошчы звыш 165 гектараў, дзе каласілася на сонцы збажына, сёння тырчаць толькі рэдкія пучкі спаленага жыта.

Са звярынай ярасцю агаляюць акупанты ўраджайную беларускую зямлю. Яны робяць на ёй усё, каб чалавек не мог далей жыць.

Н-СКІ РАЁН БЕЛАРУСІ.

(Наш кар.).

ВЕСТКІ З СОВЕЦКАЙ РАДЗІМЫ

САМАЛЁТЫ, МІНАМЁТЫ І БОЕПРЫПАСЫ ФРОНТУ

Калектыў самалётабудаўнічага завода № 292 з 21 ліпеня штодзённа перавыконвае сутачны графік і дае фронту самалёты звыш плана.

Рабочыя завода мінамётнага ўзбраення, дзе дырэктарам тав. Нікулін, датэрмінова выканалі дзяржаўны ліпеньскі план.

Завод боепрыпасаў, дзе дырэктарам тав. Субоцін, даў фронту шмат прадукцыі звыш плана.

НАФТА ЗВЫШ ПЛАНА

Нафтавікі перадавога промысла Бугурусланнафты працуюць ваеннымі тэмпамі, даюць звышпланавую нафту. Брыгада буравога майстра Апрыяна ў два разы перавыканала ліпеньскае заданне. Выдатна працуе ўчастак ордэнаносца тав. Нікіціна.

ПАВЯЛІЧЫЛАСЯ ЗДАБЫЧА ВУГАЛЮ

У ліпені добра працавалі гарнякі Падмаскоўя. Трэсты «Балахоўвугаль», «Молатаўвугаль», «Сталінагорсквугаль» на многа павялічылі здабычу вугалю і першымі выканалі план.

Звыш плана даюць вугаль трэсты Уральскага камбіната «Свярдлоўсквугаль». Узмацніліся тэмпы здабычы вугалю на шахтах камбіната «Кузбасвугаль».

ПЕРАДАВІКІ-МЕТАЛУРГІ

Доменшчыкі, сталевары і пракатчыкі раду перадавых заводаў чорнай металургіі павялічылі выпуск метала. Чырвоная Армія ў ліпені атрымала многія тоны сталі, праката і чыгуна звыш плана.

Завод «Электрацынк» на некалькі дзён раней тэрміна выканаў месячнае заданне. Штодзённа перавыконваюць вытворчую праграму свінцовы, пракатны і іншыя цэхі.

ГАЎЛЯЙТАР І ЯГО ПАДЛІЗНІКІ

Якое цудоўнае слова «гаўляйтар»! Для беларускага вуха гэта не слова, а «музыка». Гэтае слова абазначае чыноўны тытул таго самага Вільгельма Кубэ, якога Гітлер назначыў генеральным камісарам Беларусі. Гэты гаўляйтар прыехаў на Беларусь пхаць у сваё шырознае нямецкае горла беларускі хлеб і душыць беларусаў вісельнай вяроўкай. Кажуць, што ў гэтага гаўляйтара, з таго часу, калі ён з'явіўся на Беларусь, здорава патаўсцела морда. Так што таўстаморды Кубэ з гаўляйтарскім чынам на Беларусі—важная персона.

Каля гэтай персоны круціцца кампанія гаўляйтарскіх падлізнікаў. Гэта мясцовая драбяза, якая хоча толькі аднаго: падбіраць абсліненыя гаўляйтарам крошкі, якія падаюць з гаўляйтарскага стала. Гэта ўсялякія казлоўскія, адамовічы, ксяндзы гадлеўскія, станкевічы. Яны слова «гаўляйтар» з вялікай радасцю ўставілі ў тую сваю «беларускую мову», на якой выдаюць у Мінску гаўляйтарскую газетку.

З вялікай ахвотай яны ўстаўляюць у беларускую мову ўсё, што толькі загадае берлінскі гаўляйтар. Нават калі гаўляйтар запатрабуе анямечыць беларусаў, а з беларускай мовай абыйсціся з такой увагай, з якой фрыцы абыходзяцца каля шыбеніц з беларускім народам, гаўляйтарскія падлізнікі ахвотна выканаюць гэта.

Кат акупіраваных немцамі совецкіх земляў Розенберг сказаў: «Нямецкае кіраўніцтва хоча дапамагчы беларусам так развіць край, каб з яго стаўся моцны і квітучы перадкрай Нямеччыны».

Коратка і ясна. Беларусь не мае права быць самастойнай рэспублікай, а толькі «нямецкім перадкраем». І гаўляйтарскі падлізнік Казлоўскі ў сваёй газетцы трашчыць, парашчыць і з скуры лезе, каб гаўляйтарскія словы расхваліць на ўсе лады.

Гаўляйтар сказаў, што беларусам няма чаго рабіць з рускімі, а ім ёсць што рабіць з немцамі. Дык Казлоўскі там-жа піша, што гэта святыя гаўляйтаравы словы. Імкненне немцаў задушыць беларускую культуру ён называе спыненнем на Беларусі русіфікацыі. Каб памагчы нямецкай навалачы як найспрытней узяць у ланцугі беларускі народ, гаўляйтаравы паслугачы стараюцца «давесці», што беларусы нічога агульнага не маюць з рускімі, бо «рускія—славяне, а беларусы—арыйцы». А вядома—раз арыец—дык калі не немец, то хоць палавіна немца.

Гэта так стараюцца гаўляйтарскія падбрэхачы. Што-ж да самога гаўляйтара, то яму не важна — славянін беларус, ці арыец. Яму патрэбен беларус не як чалавек, а як рабочая жывёла для Германіі. І чым больш гэтая «жывёла» будзе далей ад культуры, тым яна будзе больш паслухмяная. А калі так—дык падлізнікі рады старацца.

Высокія з'явы беларускай культуры, якія беларускі народ стварыў за час існавання Беларускай Совецкай Рэспублікі, для гаўляйтарскіх паслугачоў не культура. Наогул іх дачыненне да культуры характарызуецца іх лакействам перад гаўляйтарам. Яны паводле жаданняў гаўляйтара, стараюцца культуру беларускага народа замяніць стагоддзі таму назад аджытымі прымітыўнымі абрадамі, якія былі адлюстраваннем тагочаснага прымітыўнага чалавечага мышлення.

Так у пачатку ліпеня яны ў Мінскім гарадскім садзе наладзілі святкаванне купалля. Расклалі агні і скакалі навакол іх. Гаўляйтар Кубэ быў тут-жа і з высокамернай усмешкай глядзеў на нябачаную ім раней фацэцію, наладжаную для яго-ж уцехі. Трэба думаць, што яго асабліва цешылі дробныя выкрунтасы, якія вырабляў ксёндз Гадлеўскі.

Гаўляйтарскія лізуны могуць усё зрабіць. І народ прадаць, і ракам паўзці да гаўляйтара на паклон. І нават калі хто-небудзь гугнявы ў слове «гаўляйтар» не так выгаварыць літару «л», гандляры народным горам прызнаюць гэта вялікай мілагучнасцю беларускай мовы, якая ім патрэбна ў той меры, у якой за анямечанне іе можна поўзаць каля гаўляйтара.

Кузьма ЧОРНЫ.

МІЖНАРОДНАЯ ІНФАРМАЦЫЯ

ГЕРАІЧНЫЯ ДЗЕЯННІ ПАРТЫЗАН ЮГАСЛАВІІ

ЖЭНЕВА. (ТАСС). Югаслаўскія партызанскія атрады вядуць паспяховыя баі супроць нямецкіх войск і ўсташэй. У некаторых месцах праціўнік пацярпеў паражэнне і адступіў. Партызаны занялі горад Добрлін, а таксама ўсе вугальныя шахты і фабрыкі ў яго ваколіцах. У апошніх баях знішчана 1.400 варожых салдат і афіцэраў, ранена больш 600 нямецкіх салдат, узята ў палон звыш 1.000 чалавек.

Партызанскія атрады, якія занялі гарады Прозар і Горны-Вакуф з баямі прасоўваюцца ў напрамку гарадоў Яйцэ і Траўнік.

НАЛЁТ АНГЛІЙСКАЙ АВІЯЦЫІ НА ДУСЕЛЬДОРФ

ЛОНДАН. (ТАСС). Афіцыяльна паведамляецца, што ў налёце на Дусельдорф у ноч на першае жніўня прыняла ўдзел вялікая колькасць бамбардыроўшчыкаў. На Дусельдорф скінута звыш 150 бомб вагаю ў 1,8 тоны, вялікая колькасць другіх фугасных бомб розных калібраў і сотні тысяч запальваючых бомб.

Паветраная разведка паведаміла, што ў 11 гадзін раніцы ў горадзе яшчэ пылала многа пажараў.

Дусельдорф з'яўляецца буйнейшым цэнтрам цяжкай прамысловасці Германіі.

ВЯЛІКІ ПОСПЕХ СІМФОНІІ ШАСТАКОВІЧА

НЬЮ-ЁРК. (ТАСС). З вялікім поспехам праходзіць выкананне Сёмай сімфоніі совецкага кампазітара Шастаковіча. Газеты змяшчаюць выказванні вядомых музыкантаў, якія называюць гэты твор выдатным.

14 жніўня адбудзецца першае канцэртнае выкананне Сёмай сімфоніі на Беркшайскім фестывале.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ
73440.